

cenu, nezměnil nijak právní poměr založený kupní smlouvou, nýbrž zjistil toliko jedno oprávnění prodávajícího z ní prýšticí, ponechav ostatní oprávnění nedotčenými, zejména i oprávnění požadovati vrácení věci a zrušení smlouvy ujednané pro případ, že na straně kupujícího nastane prodlení s plněním kupní ceny. Tak rozhodl nejvyšší soud již v rozhodnutích č. 4993, 5017 a 11214 Sb. n. s., v nichž se vědomě a po zralé úvaze odchýlil od názoru vysloveného v rozhodnutí č. 2272 Sb. n. s. Tak rozhodl také již dřívější nejvyšší soud ve Vídni v judikátě č. 246, uveřejněném pod č. 1712 Sb. Nowakovy. Dovolací soud neshledal důvodu, aby se v souzené věci od této stálé judikatury odchýlil. Pro úvahy, o něž jest jeho judikatura opřena, není rozhodující, zda se prodávající již pokusil vymoci exekuci pohledávku z tržové ceny, že exekuce však zůstala marná a že žalobce neučinil v první stolici přednes v té příčině. Rovněž není třeba řešiti otázku, jaké právo má kupující k věci, dokud prodávající nevykoná výhradu vlastnictví, neboť pro posouzení souzené věci stačí, že vlastnictví k věci náleží ještě žalobci, byvši mu vyhrazeno až do té doby, kdy bude tržová cena za věc úplně zaplacená. Právní posouzení věci nižšími soudy jest tudíž mylné. Bylo proto dovolání vyhověti a ježto nižší soudy ze svého mylného právního stanoviska o žalobě vůbec dále nejednaly a neprovedly ani důkazy v ní uvedené, zrušiti oba rozsudky nižších soudů a věc vrátiti prvému soudu, aby o ní dále jednal a znovu rozhodl.

Čís. 16610.

Ustanovení § 469 obč. zák., že zástavní právo zapsané v knihách veřejných zaniká teprve jeho vymazem a nikoliv již zánikem pohledávky, neplatí o exekučním zástavním právu. Vlastník nemovitosti není oprávněn nakládati podle § 469 obč. zák. se zástavním právem zřízeným exekučně.

Zanikla-li pohledávka zajištěná na vydražené nemovitosti exekučním zástavním právem, zaniklo i exekuční zástavní právo, třebaže nebylo podle § 237 ex. ř. vymazáno z pozemkové knihy. V takovémto případě se nemůže postupník pohledávky dovolávat důvěry v knihy veřejné a vlastník nemovitosti (vydražitel) není oprávněn převést takovouto hypoteku na jiného.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1938, R II 478/37.)

Srov. rozh. č. 14223, 12854, 7548, 7452, 4956, 4851, 4337 Sb. n. s.

Na ideální polovici nemovitosti, zapsané ve vložce č. 722 v H. B., nabyta Spořitelna města R. v době, kdy byl jejím knihovním vlastníkem Čeněk Ch., exekučního zástavního práva pro svou vykonatelnou pohledávku 9.800 Kč s přísl. ze směnečného platebního příkazu Csa 200/31.

Poté byla na onu ideální polovici uvedené nemovitosti vedena vnucená dražba zn. sp. E 1931/32 a usnesením ze dne 22. května 1933, č. j. E 1931/32-10, byl udělen příklep Marii Ch. V rozvrhovém řízení Spořitelna města R. dotčenou svou pohledávku neúčtovala a vydražitelka jí nepřevzala. Přesto však nebylo ono zástavní právo vymazáno, nýbrž bylo podle výmazného prohlášení ze dne 27. května 1936 a prohlášení ze dne 31. května 1936 převedeno na pohledávku Augustina J. Na jeho zástavním právu pak zapsáno nadzástavní právo pro jmenovanou Spořitelnu města R. Když pak byla ideální polovice oné nemovitosti patřící Marii Ch. rovněž vydražena v exekuční dražbě, žádali jak Augustin J., tak Spořitelna města R. příkázání oné pohledávky ve zbytku 1.070 Kč s přísl. z nejvyššího podání na vydraženou nemovitost. Proti tomu vznesl odpor zástavní věřitel M. v podstatě z toho důvodu, že pohledávka Spořitelny města R. byla již předmětem rozvrhového řízení, takže měla být vymazána, a že vlastnice nemovitosti nebyla oprávněna nakládati s onou hypotekou. Exekuční soud zamítl vznesený odpor a přikázal z nejvyššího podání za exekučně vydraženou polovici nemovitosti Spořitelně města R. na úplné vyrovnání přihlášené pohledávky částku 1.234 Kč 90 h. Rekursní soud nepřikázal nic na uvedenou pohledávku. Důvody: Po právní stránce jest důležité, že zástavní právo, o němž jde, jest exekučním právem zástavním a že v rozvrhovém řízení E 1931/32 jím zajištěná pohledávka nebyla účtována ani vydražitelkou převzata, takže mělo být podle § 237 ex. ř. vymazáno. Vydáním rozvrhového usnesení, č. j. E 1931/42-19, zanikla existence oné hypoteky materiálně. Ustanovení § 469 obč. zák., že nestačí k zrušení hypoteky pouhý zánik dluhu sám a že zůstane hypotekární statek tak dlouho zavázán, dokud se dluh z pozemkové knihy nevymaže, neplatí o exekučním zástavním právu (rozh. č. 12854 Sb. n. s.). Exekuční zástavní právo trvá jen dotud, dokud jest to v souladu s pravým skutečným stavem, třebaž je stav pozemkové knihy jiný a přesto, že formálně zůstává zástavní právo dále váznouti na nemovitosti (jud. č. 188, uveřejněný v Gl. U. n. ř. č. 4499). Postupník nemůže se dovolávat ochrany důvěry v knihu pozemkovou (rozh. č. 5153 Sb. n. s.). Když tedy zástavní právo, o němž jde, po vydání rozvrhového usnesení, E 1931/32-19, hmotně zaniklo, pak je další vlastníková dispozice s ním nemožná a došlo-li k ní přece, jest bez podkladu a nemá významu. Jest tedy bezvýznamný i převod hypoteky ve prospěch pohledávky Augustina J. i nadzástavní právo nabyté na pohledávce Augustina J. Předpisu § 469 obč. zák. tu nelze užítí, neboť jde o exekuční zástavní právo. Bylo proto rekursu vyhověno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu knihovních věřitelů Spořitelny města R. a Augustina J.

Důvody:

V judikátu bývalého nejvyššího soudu vídeňského č. 188 (Gl. U. n. ř. 4499) a v četných rozhodnutích uveřejněných ve Sb. n. s., na př.

pod č. 4337, 4956, 7452, 7548 bylo již vyloženo nejen, že se věřitel, který nabyl exekučního zástavního práva, nemůže dovolávat důvěry ve veřejné knihy, ale i že ustanovení § 469 obč. zák., že ke zrušení hypoteky nestačí pouhý zánik dluhu, nýbrž hypotekární statek zůstává tak dlouho zavázán, až jest dluh vymazán z pozemkové knihy, neplatí při exekučním zástavním právu. V té příčině se poukazuje zejména na rozhodnutí č. 12854 Sb. n. s., jehož se dovolává již napadené usnesení, které uvádí, že když zanikla exekučně zajištěná pohledávka tím, že vyšla při rozvrhu na prázdno, zaniklo i zástavní právo, a že ani postupník by se nemohl dovolávat důvěry v knihy veřejné, kdyby pohledávka nebyla vymazána; srovnej dále i rozhodnutí Sb. n. s. č. 14223. Zaniká-li však s takovou exekuční zajištěnou pohledávkou i zástavní právo, pak nemůže dlužník nakládati s hypotekou, která tu již není, a převést ji na jiného, jako je to možné u pohledávek vložených do knih se souhlasem vlastníka nemovitosti, při nichž zástavní právo trvá, dokud není vymazáno. Již z toho vyplývá, že vlastník nemůže nakládati s hypotekami zřízenými exekučně a tedy bez jeho souhlasu. V souzeném případě však pohledávka Spořitelny města R. 9.800 Kč, o kterou jde, byla vložena podle dotčeného platebního příkazu, tudíž exekuční cestou.

Nemohla proto povinná jako vydražitelka nakládati podle § 469 obč. zák. s exekučně vloženým zástavním právem, převod jeho jest tudíž neúčinný, nelze k němu při rozvrhu nejvyššího podání přihlížeti a je proto neúčinné také další zřízení nadzástavního práva pro pohledávku řečené spořitelny.

Čís. 16611.

Zásada nepřípustnosti užívání neúplného znění firmy platí pro jakékoliv její užívání, nejen pro uzavírání obchodů. Užívání neúplného znění firmy je neoprávněným užíváním firmy, které zavdává podnět k řízení dle čl. 26 obch. zák.

Firmy společenstva nelze užívat bez dodatku »zapsané společenstvo« s dodatkem podle povahy ručení »s neomezeným ručením« neb »s omezeným ručením«.

Nejde o nezákonnost (§ 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), nýbrž o právní posouzení, vyslovily-li nižší soudy, že nezkrácené firmy jest užívatí též na firemním štítu a inserátech.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1938, R II 574/37.)

Srov. rozh. č. 1688, 1845, 5273 Sb. n. s.

Rejstříkový soud oznámil usnesením ze dne 10. září 1937 Z. ú. ústavu v M. O., zapsanému společenstvu s ručením omezeným, že podle zprávy užívá dotčené společenstvo místo plného znění firmy jak